

A lovak viselkedése ■ Mindenkinek, aki lóhátra ül, lovat hajt, vagy akármilyen más módon lovakkal foglalkozik, figyelembe kell vennie azt, hogy a ló egy másik élőlény. Sem gazdáját, sem elhelyezését, sem az általa végzett munkát vagy szakágat nem válogathatja meg: végzi a rá kirótt feladatot és hűen szolgálja az embert. Ezért fontos, hogy a lovat ne sporteszközként, hanem sporttársként kezeljük, és mindig tartsuk tiszteletben azokat a szempontokat, amelyek életminőségére és élettartamára jellemzőek.

Mi, emberek is hosszú éveket élhetünk le egymás mellett anélkül, hogy igazán megismernénk egymást, anélkül, hogy tudnánk, mire gondol, mire is vágyik a másik. Mégis, ha lovakkal szeretnénk együtt sportolni vagy szabadidőnket eltölteni, muszáj vállalkoznunk a lehetetlenre: meg kell próbálnunk kiismerni őket. Ez nem csak azért különösen bonyolult, mert a lovak természete, gondolkodása jelentős mértékben eltér az emberétől, hanem azért is, mert közöttük is mindegyiknek külön egyénisége van. A ló reakciói eleinte teljesen kiszámíthatatlannak, indokolatlannak tűnhetnek, némi figyelemmel azonban később képesek leszünk megmagyarázni cselekedeteiket, már tudni fogjuk, mit várhatunk. Hosszú időnek kell eltelnie addig, amíg mindez ismerőssé, értelemszerűvé, természetessé válik. Azt mondják, hogy az igazi megszállottság szintjét az jelzi, ha már autóvezetés közben is összereződünk, attól tartva, hogy a furcsa zajoktól esetleg megugrik a kocsi...

Rengeteg mese, monda és film tanúskodik arról, hogy az ember egyik ősi vágya az, hogy értse az állatok nyelvét: valójában mi is ezzel próbálkozunk, amikor a lovat társnak választjuk. Mivel igen kevés az esély arra, hogy egyszer csak az erdőben sétálgatva belebotlunk egy jó tündérbe, aki megajándékoz minket ezzel a szuperképességgel, inkább magunknak kell előrelépni a lovak nyelvének elsajátítása irányába. Ahhoz, hogy közelebb kerüljünk a ló viselkedésének, reakcióinak megértésé-

hez, meg kell ismernünk természetét, motivációit, érzékszerveinek működését.

A ló növényevő, így a ragadozók számára zsákmányállat. Ezért természeténél fogva benne van a félelem és a ménesösztön, a társakkal való összetartás. Mindkettő azt hivatott szolgálni, hogy kevesebb eséllyel essen áldozatul a természetnek, hogy ne egyék meg. Legtöbb esetben, ha egy ló megrúg, megharap valakit, vagy megijed, az számára ismeretlen, vagy éppenséggel rossz emlékeket felidéző, hirtelen mozdulatra vagy hangra adott reakciója. A félelem érzelmi válasz egy ismeretlen, veszélyesnek tűnő helyzetre. Ne büntessük a lovat tehát, ha megijed valamitől, ezzel ugyanis csak megerősítjük abban, hogy volt oka félni. Inkább fokozatosan szoktassuk az ismeretlenhez, mutassuk meg neki a zaj forrását vagy a „félelmetes” tárgyat, próbáljuk megnyugtatni az állatot. Azt azonban az első pillanattól fogva, következetesen elvárhatjuk a lótól, hogy ijedségében se tegyen olyat, ami veszélyt jelenthet környezetére. Például, eleinte elfogadható az, hogy a ló elbizonytalanodik, összerezzen és oldalra bámul, de semmiképp sem engedhetjük, hogy kontroll nélkül eliramodjon lovasával.

Ha módunk van rá, tanulságos dolog megfigyelni egy ménest. Hogyan alakítják ki egymás között a rangsort? Hogyan viselkednek egymással az alá-fölérendeltségi viszonyban lévő állatok? Milyen szerepet tölt be az alfa- (vezér) mén vagy kanca? Egy mén „csipkedőssége” (és nem agresszív harapása) sok esetben magyarázható azzal, hogy így kezdik el eldönteni az egymás közötti rangsort. Akkor se hagyjuk rászokni erre lovunkat, ha a csipkedés nem okoz különösebben fájó sérüléseket: később durvább játékokba is kezdhet az emberrel. Határozott, de nem agresszív fellépéssel egyszer s mindenkorra a tudtára kell adni, hogy a két élőlény kapcsolatában csak az ember töltheti be a vezető szerepet. A természetben a megalázkodó egyed hátrál a másik elől, aki tudatosan kényszeríti hátralépésre. Sok esetben cél-

A ló növényevő, így a ragadozók számára zsákmányállat. Ezért természeténél fogva benne van a félelem és a ménesösztön, a társakkal való összetartás.

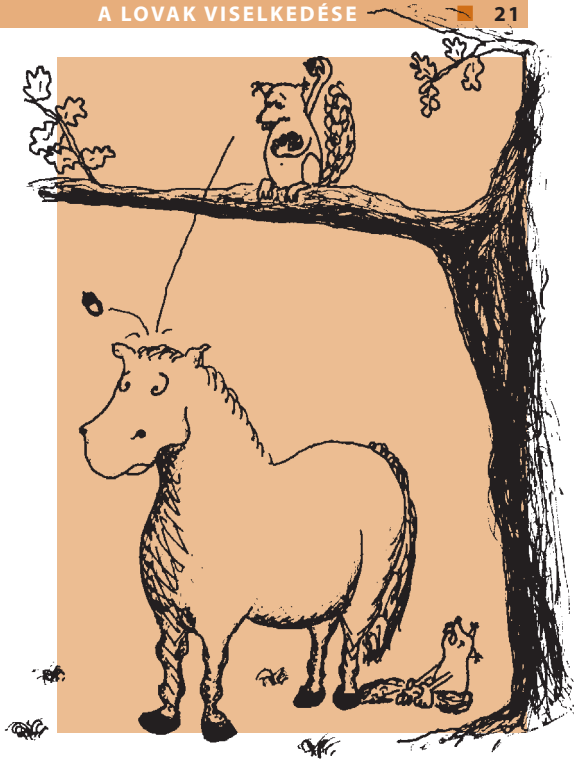

Nyugalomban vagy pihenéskor a fülek lazán, ferdén oldalra állnak, de ez jelenti a másik állattal szembeni alárendeltségi helyzetet is.

ravezető, ha „próbálkozó” lovunkat egyszerűen hátralejtjük, és utána nyugodt megállást várunk el tőle. Ezt ismételhetjük mindaddig, amíg el nem fogadja a szerepet.

A ménésből frissen kikerült fiatal lóval szembeni bánásmód igen nagy tapasztalatot igényel. Azok a lovak, amelyek idejük nagy részét társaikkal töltötték és nem szoktak hozzá az ember mindennapi közelségéhez, az embert ugyanolyan partnernek tekintik, mint egy másik lovat. Ha mégoly jóindulatúan közelednek is felénk, eleinte nem tudják felmérni az erőviszonyok közötti különbséget és azt, hogy ami nekik egymás között játék, az nekünk már sok lehet. Erre meg kell tanítani őket, ami nagy felelősség, hiszen kihat a ló emberrel való későbbi viszonyára. Az az ideális, ha a ló már csikókorban sokat van emberközelenben, időnként kötőfék kerül a fejére és megszokja, hogy vezetgetik, rendszeresen felveszik a patáját. Annak, hogy a ló egészen fiatalon megtanulja feladni a patáját, a későbbiekben jelentős szerepe lesz: már fiatal állatoknál is fontos, hogy a pata és a láb szerkezete ne sérüljön az elhanyagoltság következtében, ezért időről időre körmölnetni kell őket. Az sem elhanyagolható szempont, hogy ebben a korban könnyebb hozzászoktatni a lovakat mindennapos patakaparáshoz, mintha egy felnőtt lóval próbálnánk harcot vívni, akinek fogalma sincs arról, mit is szeretnénk tőle.

A lovak elsődleges kommunikációs formája a testbeszéd. Kiemelkedik a fej, a fülek, a száj- és az orrkörnyék, valamint a fark és a pihentetett hátulsó láb szerepe. A füleken például jól megfigyelhetjük a ló hangulatának, érzelmi állapotának változásait. A felfelé álló, előre mutató fülek éberséget, figyelmet vagy kíváncsiságot fejeznek ki. Ha egy ló valóban figyel lovasára, akkor munka, lovaglás közben füle élénken mozog előre-hátra. Ha egészen hátrasimulnak a fejhez, vagyis „sunyít” a ló, akkor legyünk óvatosak, mert ez agresszivitást, fenyegető magatartást tükröz. Nyugalomban vagy pihenéskor a fülek lazán, ferdén oldalra állnak, ez

jelenti a másik állattal szembeni alárendeltségi helyzetet is. Ugyanígy megfigyelhetjük a többi testtáj jellegzetességeit is. Ha a ló érdeklődik valami iránt, akkor orrlyukai kitágulnak, a megfigyelt hely felé irányítja valamennyi érzékszervét. Ilyenkor farkát egészen függőlegesen hordva felcsapja, amit „zászlózásnak” nevezünk. Munka közben az enyhén megemelt, úgynevezett hordott vagy lengő fark, elengedettséget tükröz, míg ha tekergeti, mint egy régimódi kávédarálót, az inkább feszültségre utal. Fenyegetést tükröznek az összehúzott orrlyukak és a felhúzódó orrsővény is. Pihenéskor a ló képes annyira elengedni arcának és szájának izomzatát, hogy az alsó ajkak teljesen elernyedve, a felső ajkához képest kisebb vagy nagyobb rést hagyva lógnak lefelé.

Ha a ló az egyik hátulsó lábát pihenteti, akkor biztosak lehetünk benne, hogy nyugodt, elengedett, nem gondol veszélyre, megugrásra.

Előfordul, hogy a ló felső ajkát egészen kifordítva, nyakát és fejét előre felfelé nyújtva szaglászik,

vagyis „pipál”. Ilyenkor a belélegzett levegő az ún. *Jacobsen-szervbe* áramlik, melynek felső felét teljesen beborítja a szaglóidegek által behálózott szaglólám. Ezt többnyire akkor teszi, ha valamilyen szag felkeltette érdeklődését, például amikor egy mén *sárló* – vagyis fedezésre alkalmas – kanca illatát érzi meg a karámban. A ló szaglása jóval érzékenyebb az emberénél: a mének például igen messziről kiszagolják a sárló kancát, de régebbi leírások tanúsítják, hogy száraz vidéken több száz méter távolságból is megérik a vizet.

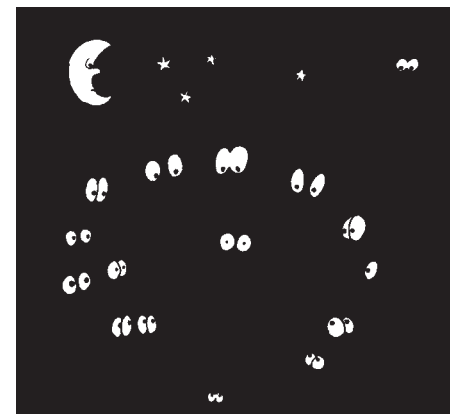
Fontosak a hangjelek is, ami az ornyílás enyhe rezegtetésétől egészen a nyitott szájjal történő hangos nyerítésig terjedhet. Megfigyelhetjük, hogy egészen más hangot ad ki egy kanca, amikor a csikóját hívja, mást a gazdája kezében almát megpillantó ló, és mást egy mén, amikor kanca illatát érzi. A ló hallása is lényegesen fejlettebb az emberénél. Magasabb hangokat, szaporább rezgésszámú hullámokat is képes felfogni, de jobban meghallják a halk neszeket is.

A látás nagyon nagy mértékben különbözik az emberétől, mivel a lovak szemei egészen másképpen helyezkednek el. A két szem tengelye egymással kb. 90°-os szöget zár be, ami miatt kisebb a térbeli látás tere (vagyis az a terület, ahol a két szem látótere fedi egymást), viszont jóval szélesebb területre terjed ki a perifériás látás. Látásának sajátossága, hogy súlypontosan a mozgásra irányul, így képes észrevenni a legkisebb mozgásokat is, miközben a mozdulatlan tárgyak a háttérben maradnak. A közeli és a távoli tárgyakat is egészen másképp látja, mint mi: szemmozgató izmai ugyanis nem változtatják a szemlencse görbületét az emberéhez hasonló mértékben. A retina, az ideghártya azonban a lencsétől nincs mindenhol egyenlő távolságra, ezért a ló fejének felemelésével vagy lejjebb hajtásával képes csak arra, hogy a különböző tárgyak képét „élesre állítsa”. Az egészen közeli tárgyak szemléléséhez leereszti a fejét, a távoliakat pedig feltartott fejjel nézi. Ilyenkor kb.

1,2 méter hosszán holt tér keletkezik a lábai előtt. Alkonyatkor vagy sötétben a lovak vannak előnyben, hiszen sokkal jobban látnak, mint az ember. Az ideghártya mögött egy fényvisszaverő sejtréteg húzódik, ami miatt éjszakai látásuk megközelítően olyan jó, mint az éjjeli sötét híres ragadozójáé, a bagolyé! Szemük nehezebben alkalmazkodik azonban a fény és a sötétség hirtelen változásához: ezzel magyarázható, hogy sok ló vonakodik attól, hogy a napfényes mezőről, hirtelen menjen be a sötét erdőbe vagy a lószállító homályába. A lovak színlátása sok vitát váltott már ki. 1952-ben azonban az ismert frankfurti zoológus, Bernhard Grzimek vizsgálatai igazolták, hogy a lovak sem csak a szürkeskála árnyalatait érzékelik. Nagyon pontosan és jól látják a sárga és a zöld színeket. Valamivel gyengébb a világoskék és a világos vörös érzékelése. A sötétkék és a sötétvörös vagy a bíbor tónusait azonban már nehezen különböztetik meg az azonos világosságértékű szürke tónustól.

A ló jármódjai ■ A lovaknak három alapjármódjuk van: a lépés, az ügetés és a vágta, egyes lófajtákra vonatkozóan pedig megkülönböztetünk különleges jármódokat.

Kezdőként elégséges tudni, hogy a **lépés** – amely a leglassabb jármód – négyütemű jármód. Ez azt jelenti, hogy a négy pata jól elkülöníthetően négy ütemben, négy külön dobbanással ér földet. (Például: 1. ütem: bal hátulsó; 2. ütem: bal elülső; 3. ütem: jobb hátulsó; 4. ütem: jobb elülső...) Később, főleg amikor már önállóan dolgozunk vagy saját lovat, netán fiatal lovat lovagolunk, fontos tudni azt is, mikor ütemes a lépés: a négy patadobbanásnak teljesen egyenletes ütemben kell követnie egymást. Ilyenkor jól megfigyelhető, hogy az azonos oldali elülső és hátulsó láb V-betűt formál. Ha a V-betű helyett az azonos oldali elülső és hátulsó láb szinte egy ütemben mozog, majdnem párhuzamosan

Alkonyatkor vagy sötétben a lovak – sok más állathoz hasonlóan – előnyben vannak, hiszen sokkal jobban látnak, mint az ember.

Tengerimalac vagy kardfogú tigris? ■ Természetesen egyik sem. Mindkét viszonyulás hibás és egyforma mértékben kárt okozhat, csak más-más módon – mégis rengetegszer találkozhatunk velük.

Ha kisállatként dédelgetjük a lovat, ne csodálkozzunk, ha előbb-utóbb a fejünkre nő. Ne felejtjük el, hogy egy több mázsás – eredendően jóindulatú, kissé kíváncsi, kissé féltős, esetenként vezetői ambíciókkal megáldott, de mindenképpen saját egyéniséggel rendelkező – lényel van dolgunk. Erejével semmilyen módon nem tudunk, de nem is célszerű vetekedni. Sokszor tapasztalunk a gazdi részéről túlzott engedékenységet: „hadd csinálja azt, amit szeretne”. Ezzel a hozzáállással hamarosan elérjük, hogy a ló természetesnek veszi, hogy azt tesz, amit akar, és azokban az esetekben sem fog feltétlenül szót fogadni, amikor igazán szükségünk lenne rá. Engedetlenségét számos módon adhatja tudtunkra, például pucolásnál folyton odébb megy; nem hajlandó megállni, amikor felszáll a lovas, csak azért sem fordul mondjuk balra, sőt, időnként már egyáltalán nem teszi azt, amit a lovasa kér tőle. Ezeket az eseteket ritkán jellemzi azonban valódi rosszindulat vagy agresszivitás, a ló inkább egyfajta **szórákőzésnek** tekinti. Az így elrontott viszonyt azonban nehéz helyreállítani. Egyrészt mi adtunk alapot arra, hogy így alakuljanak a dolgok, másrészt érthetetlen és emiatt nehezen elfogadható lesz a változás a ló számára. Mert hogy is van az, hogy ma már nem lehet, amit tegnap még szabad volt? Biztos, hogy nem félreértés ez az egész?

A másik véglet, amikor a lovat a kardfogú tigrissel keveri össze valaki. Folyton kiabál vele, agresszív mozdulatokkal terelgeti a boxban, a lovaglásnál durva segítségeket használ. A lovas ezt többnyire félelmében teszi, de van, aki meg akarja mutatni másoknak, micsoda „kemény legény” vagy „amazon”. A félelmet legtöbbször az okozza, hogy a lovas nem tölt elég időt azzal, hogy ráhangolódjon a lóra, megismerje természetét, így nem tudja kiszámítani az állat reakcióit. A kardfogú tigrisként kezelt ló hamarosan kardfogú tigrissé is válik, és így a félelmeket előbb-utóbb igazoltnak látja a lovas. Mivel a lovak ki nem állhatják sem a durvaságot, sem a hangos szót, az agresszivitásra előbb-utóbb kénytelenek lesznek agresszivitással felelni.

Viszonyunk akkor halad jó irányba, ha megfelelő határozottsággal, de elsődlegesen jutalmazással és nem büntetéssel neveljük a lovat. Kulcsszó a következetesség: ez az egyedüli célravezető módszer, csak így alakítható ki a lovasba vetett feltétlen bizalom, amely mindig a helyén tartja a viszonyt.

Engedetlenségét számos módon adhatja tudtunkra a ló, például nem hajlandó megállni, amikor felszáll a lovas...

lendül előre, akkor nem tiszta a lépés üteme. Ezt „veszélyes ütemnek” nevezzük. Ez az ütemhiba egészen addig fokozódhat, amikor az elülső és a hátsó láb teljesen egyszerre mozog, és a lépés kétüteművé válik, azaz a ló *passzban jár*. Ez az ütemhiba a lépés súlyos hibájának számít, hiszen – a tevéken kívül – ez a mozgásforma a nyugtalan vagy túl erős kézzel lovagolt lovakra jellemző.

A lépésnek négy változatát (iram) különböztetjük meg. *Középlépésben* a lépések hossza némiképp megnyúlik, a hátsó paták az elülsők patanyoma előtt érnek talajt – ezt hívjuk átlépésnek. Eközben a keret a ló hátsó végtagjaitól egészen az orráig szinten meghosszabbodik. *Összeszedett lépésben* a lépések nagyon aktívak, de rövidebbek, a hátsó paták az elülsők patanyomában, vagy kissé mögöttük érnek földet. Az energia nagyobb mértékben felfelé irányul, ami látványos, elegáns, emelkedett mozgást eredményez. A nyak fokozottan ívelté válik, miközben a keret kissé megrövidül. *Nyújtott lépésben* a keret és a ló lépéseinek hossza a lehető legnagyobb mértékben megnyúlik, a hátsó lábak kifejezetten átlélik az elülsők patanyomát, a hát jól láthatóan bekapcsolódik a mozgásba, rugalmasan, lazán leng. A lovas könnyű támaszkodás mellett hosszabb szármértéket enged, a ló pedig orrával előre-lefelé nyúlva követi a keret tágulását. A ló energikusan, aktívan halad előre, azt a benyomást keltve a szemelőben, mintha egy határozott céllal igyekezne valahová – de elsietés nélkül! A *szabad lépést* odadobott, laza szárákkal lovagoljuk. Ez az egyetlen feladat, ahol elfogadható, sőt elvárt, hogy a kapcsolat a ló szája és a lovas keze között megszűnjék, a szárok meglötyyennek, a ló ilyen módon a természetes lépését mutathatja be. A szabad lépés akkor jó, ha a mozgás nyugodt, ütemes és elengedett marad.

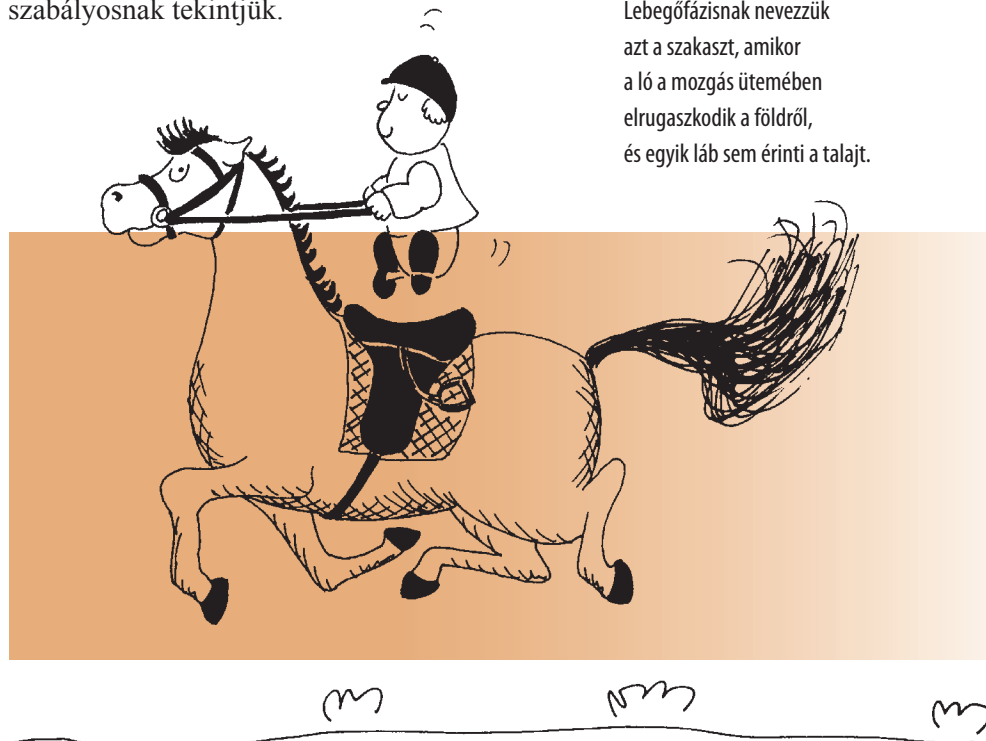
Ez a „legszerűlekenyebb jármód”, itt látszanak meg leghamarabb a kiképzés hiányosságai, a lovaglás hibái. Kezdként csak szabadlépést vagy közlépést lovalogunk. Fontos, hogy se összeszedettségre, se nyújtásra ne törekedjünk még, mert ezeknek a feladatoknak a végrehajtása, gyakorlása már biztos alapokon nyugvó lovastudást igényel.

Az **ügetés** kétütemű jármód, ahol az átlós láb-
párok egyszerre mozognak, vagyis: 1. ütem: bal hátulsó – jobb elülső egyszerre; 2. ütem: jobb hátulsó – bal elülső egyszerre. A két ütemet mindig egy úgynevezett *lebegési fázis* választja el egymástól. Ilyenkor a ló a mozgás ütemében elrugaskodik a földről, és egyik láb sem érinti a talajt. Ügetésben nem úgy jelentkezik az ütem hibája, hogy elveszti a két ütemet, helyette inkább egyenletlenné válik.

Ügetésben is négy iramot különböztetünk meg. A *munkaügetés* a ló természetes ügetése, mely a bemelegítés, a levezetés és a munka alapirama. Ebben az iramban a legkönnyebb megtalálni a ló saját ütemét, amelyet természeténél és adottságánál fogva felkínál. *Összeszedett ügetésben* a lépések nagyon aktívak, a hátulsó paták az elülsők pata nyoma mögött érnek földet. Az energia nagyobb mértékben felfelé irányul, így a mozgás látványos, elegáns, emelkedett. A támaszkodás könnyed, az ízületek hajlítása fokozott. *Közézügetésben* a lépések hossza némiképp megnyúlik, a hátulsó paták átlélik az elülső paták nyomát, miközben a keret is rugalmasan tágul. A hátulsó lábakból eredő lendület fokozott, a ló eleje kissé megemelkedik, mintha „hegyre fel” ügetne. *Nyújtott ügetésben* a ló lépéseinek hossza és a keret a lehető legnagyobb mértékben megnyúlik, miközben a mozgás és az ütem kontrollált, egyenletes marad. A lebegési fázis kifejezetté válik – a ló mintha repülne a talaj felett. Az elülső rész megemelkedik, kikönnyül, ennél fogva a hegyre fel tendencia kifejezett, a vállak szabaddá válnak. Az elülső paták nagyjából ott

érintik a talajt, ahová mutatnak. Kezdként szintén csak munkaügetést és közpügetést lovalogunk.

A **vágta** háromütemű jármód, ahol a három ütem mindig egy lebegési fázis követi. Megkülönböztetünk jobb kézen és bal kézen történő vágatát aszerint, hogy az egyes vágtaugrásokban melyik elülső láb vezet, melyik elülső lábát nyújtja előrébb a ló. A vágtaugrások három üteme, ha bal kézre vágtazik a ló: 1. ütem: jobb hátulsó láb; 2. ütem: bal hátulsó – jobb elülső láb egyszerre (ellentétes átlós lábpár); 3. ütem: bal elülső láb; majd ezt követi a lebegési fázis. A jobb kézen lovalogott vágta ennek pontosan az ellentettje. Ha az átlós lábpár nem egyszerre mozdul, a vágta négyüteművé válik, vagy négyütem-tendenciát mutat. Ha az elülső láb érinti előbb a talajt, a ló az elejére esik és egyensúlyja elbizonytalanodik. A rendkívül nagy sebességű *versenyvágta*, mellyel a galopp-pályán találkozhatunk, az egyetlen vágta, mely négyütemű, mégis szabályosnak tekintjük.

Lebegőfázisnak nevezzük azt a szakaszt, amikor a ló a mozgás ütemében elrugaskodik a földről, és egyik láb sem érinti a talajt.

A többi alapjármódhoz hasonlóan a vágta is négy iramban lovagolható, ezek követelményei alapvetően megegyeznek az ügetésnél leírtakkal. A *munkavágta* a ló természetes vágója, a kiképzés kezdetén ezzel találkozunk. Ez a bemelegítés, a levezetés és a munka alapirama. Az elengedettséget, a hát ellazítását többnyire munkavágtában a legkönnyebb elérni. *Összeszedett* vágóban az ugrások nagyon energikusak és rövidebbek, mint munkavágtában. *Középvágtában* az ugrások hosszabbodnak, *nyújtott vágóban* pedig a lehető legnyújtottabbak. A ló ilyenkor lendületesen ugrik előre, anélkül, hogy elvesztené nyugodtságát és mozgása könnyedségét.

A lépésen, az ügetésen és a vágán kívül létező **különleges jármódok** csak bizonyos lófajtákra jellemzőek. A legismertebb különleges jármódú ló az *izlandi*, amely bemutatón is gyakran látható.

Amit nem tekintünk önálló jármódnak... ■ Néhány évtizeddel ezelőtt felvetődött a kérdés, hogy az *ugrásváltás sorozat* külön jármód-e? Szerencsére ez a vita hamar lezárult és mindenkiben tudatosult, hogy akárhányadik ugrásra is hajtják végre, ez nem több, mint egy vágóban végrehajtandó feladat.

Sokakban azonban ma is ott a kérdés: vajon az igen látványos, és magas szintű képzettséget igénylő *passzázst* és a *piaffe-ot* önálló jármódoknak tekintjük-e? A válasz egyértelműen itt is nem. Sem a passzázs, sem a piaffe nem önálló jármód, hanem feladat. Mindkettő kétütemű mozgásforma. A passzázs nagyon nagy összeszedettséget igénylő, emelkedett és rugalmas mozgás, melyben az ügetéshez képest megnő a lebegőfázis, vagyis a talajtól való elrugaszkodás után minden egyes ütemben nagyon hosszú időt tölt a ló a levegőben. A piaffe ezzel szemben egy közel egy helyben végrehajtott, lebegőfázis nélküli feladat, ahol a ló kifejezetten a hátsó lábaira veszi a súlyt – szaknyelven szólva *ültetetté* válik – miközben a ló eleje megemelkedik, ennél fogva az elülső végtagok közel vízszintesig emelkednek. Mivel egyik sem önálló jármód, a nagydíj szintű programok bírálatánál végrehajtásuk minősége nem befolyásolja az alapjármódok minőségére adott osztályzatot.

A *poroszka* kétütemű jármód, de szemben az ügetéssel nem az átlós lábak, hanem az azonos oldali lábak lépnek egyszerre. (tehát: 1. ütem: bal hátulsó – bal elülső; 2. ütem: jobb hátulsó – jobb elülső). Poroszkában az ügetésnél nagyobb sebesség érhető el, nyeregben ülve hintázó érzést ad lovasának. Amerikában ma is nagy számban rendeznek poroszkaversenyeket, ahol a lovak az ügetőversenyekhez hasonlóan *sulkyt*, azaz egy kétkerekű kocsit húznak, melyen hajtó ül. A versenyporoszka a versenyvágtahoz hasonlóan négyüteművé válik, de legalábbis négyütem-tendenciát mutat, mert a hátsó lábak kicsit mindig hamarabb érintik a talajt, mint az elülsők.

A *tölt* négyütemű jármód, amelyben az egyes ütemek a lépés ütemét követik. A töltnek többféle változata – ügető tölt, lágy tölt – ismert. Töltben igen nagy sebesség érhető el, és üteme miatt nagyon kényelmes, a lovas szinte rázkódásmentesen ül a nyeregben. Ezt az izlandi lovak bemutatón rendszerint úgy szemléltetik, hogy a lovasok vízrel teli korsókkal a kezükben ülnek a nyeregben – persze anélkül, hogy kilötyögtetnék a folyadékot –, a lányok pedig lovaglás közben sminkelik magukat.